

A BUK KAI RA PROPET IONA

Iona i vilau kan ra Luluai

1 ¹A tinata kai ra Luluai i ga tadav Iona natu i Amitai dari: ²Una tut, una vana uro Nineve, nam ra ngala na pia na pal, ma una varvai takun ia; tago kadia bilak na mangamangana i tar vana rikai piragu. ³Ma Iona i ga tut uka upi na lop tar uro Tarsis kan ra mata i ra Luluai; ma i ga vana ba uro Iopa, ma i ga tikan tadav tika na parau ba na vana Tarsis; ma i ga tul tar ra totokom ure, ma i ga koa tana pi na varagur ma diat uro Tarsis kan ra mata i ra Luluai.

⁴Ma ra Luluai i ga vatut pa ra ngala na vuvu ta ta ra ul a ta, ma ra karangap na ta i ga dekdek, ma ra parau i ga to na tapamar. ⁵Ma ra umana tena ta dia ga burburut, ma tikatikai i ga kail upi kana god, ma dia ga vue vadudu ra lavur tabarikik ta ra parau upi na papa. Ma Iona i ga tar vana ba ta ra bala na parau, ma i ga va ma i ga diop uka. ⁶Ma ra luluai na parau i ga tadav ia, ma i ga biti tana: Ava ra kukurai go, u a lup nidiop? Una tut, ma una kail upi kaum god, kan ra god na nuk pa dat, upi koko dat a virua.

⁷Ma dia ga biti vargil: Uti, dat a ilailam, upi dat a nunure nina i vuna ta go ra kaina magit i tup dat. Io, dia ga ilailam, ma dia ga ilam ot pa Iona. ⁸Ma dia ga biti tana: Boina una ve avet ba to ia i vuna, tago go ra kaina magit i tup dat? Ava kaum papalum? Ma u mamave? Ava ra iang i kaum gunan? Ma nuve kaum vuna tarai? ⁹Ma i ga biti ta diat: Iau a tutana Ebraio; ma iau ru ra Luluai, ra God marama ra bala na bakut, nina i ga vaki ra ta ma ra pia bula. ¹⁰Ma ra tarai dia ga burut na kaia, ma dia ga biti tana: Ava u ga pait ia? Tago ra tarai dia nunure ba i ga tar takap kan ra mata i ra Luluai, tago i ga tar ve diat.

¹¹Ma dia ga biti tana: Ava avet a pait ia tam, upi na malila ra ta pire vevet? Tago ra ta i ga manga urung vanavana. ¹²Ma i ga biti ta diat: Avat a vue vadudu iau ta ra ta, ma ra ta na malila pire vavat, tago iau nunure go ra ngala na vuvu i tup avat ure ke iau. ¹³Ma ra tarai dia ga ongor ma

ra vinalu, upi diat a pukai mulai; ma i ga dekdek, tago ra ta i ga manga toptop vanavana. ¹⁴Kari dia ga kail tadav ra Luluai, ma dia ga biti: Luluai, ave lul u, koko avet a virua ure ke go ra tutana, ma koko una bali ra gapuna ta vevet, ona pa i rara; tago u, Luluai, u ga pait nam u mainge. ¹⁵Ma dia ga vatur Iona, ma dia ga vue vadudu ia na ta; ma i ga malila ra ta. ¹⁶Ma ra tarai dia ga manga ru ra Luluai; ma dia ga tul tar ra tinabar pire ra Luluai, ma dia ga pait ra umana vavalima.

¹⁷Ma ra Luluai i ga mal pa tika na ngala na en upi na konome Iona; ma Iona i ga ki ta ra bala i ra en a utul a bung na keake ma a utul a bung na marum.

A niaring na pite varpa kai Iona

- 2** ¹Ma Iona i ga araring ta ra bala i ra en tadav ra Luluai kana God.
²ma i ga biti:
 Iau ga tangi tadav ra Luluai, tago i ga tup iau ra kinadik,
 Ma i ga torom tagu.
 Iau ga tangi ta ra bala na ruarua na tulungen,
 Ma u ga valongore ra nilaigu.
³Tago u ga vue vaba iau ta ra lulur na ta, ta bala na ta iat;
 Ma ra lubu na ta i ga tur kikil iau;
 Ma kaum lavur bobol ma kaum lavur top dia ga vana taun iau.
⁴Ma iau ga biti dari: Di tar vue iau kan ra matam;
 Ma a dovotina ina lingan mulai upi kaum pal i gomgom.
⁵A ta i ga alir kikil iau, ma iau ga to na virua;
 Iau ga ki ta ra lamanana;
 A liaur i ga vivi ra ulugu.
⁶Iau ga kuba ta ra bit a lualuana;
 Di ga banu bat vatikene ra gunan namur tagu;
 Ma ga u Luluai, kaugu God, u ga vairop vatutua kaugu nilaun kan ra tung.
⁷Ba ra tulungeagu i ga matmat tagu, iau ga nuk pa ra Luluai,
 Ma kaugu niaring i ga ruk piram ta kaum pal i gomgom.
⁸Diat dia torom ta ra magit vakuku, nina i vavaongo,
 Dia vana kan kadia varmari iat.
⁹Ma ina pait kaugu tinabar piram ma ra nilai ra pite varpa;
 Ina pait nam ra magit ba iau ga vavalima tana.
 A varvalaun kai ra Luluai kaka.
¹⁰Ma ra Luluai i ga tata tadav ra en, ma i ga marue vue Iona tar ta ra valian.

Nineve i nukpuku

- 3** ¹Ma ra tinata kai ra Luluai i ga tadav Iona ra vauruana pakana, ma i ga biti: ²Una tut, ma una vana Nineve, nina ra ngala na pia na pal,

ma una varvai tana ma nam ra varvai ba ina tul tar ia tam. ³Io, Iona i ga tut, ma i ga vana Nineve da ra tinata kai ra Luluai. Ma Nineve a ngala na pia na pal tuna, a utul a bung i topa ia ba da alalu ie. ⁴Ma Iona i ga olo, ma i ga vana tana tika na bung, ma i ga oraoro dari: A ivat na vinun, na bung boko, ma da nila vue Nineve. ⁵Ma ra tarai Nineve dia ga kapupi God, ma dia ga vartuluai ba da pait ra vinevel, ma da mal ma ra mal na tabun, ra umana luluai ma ra tarai vakuku bula.

⁶Ma ra king bula i ga valongore ra tinata, ma i ga tut irop kan kana kiki na king, ma i ga pala vue kana mal na minong, ma i ga vavauluvai ma ra mal na tabun, ma i ga ki ta ra kabu na iap. ⁷Ma ra king ma kana umana luluai dia ga varkurai, ma i ga vartuluai ba da varvai tai Nineve parika dari: Koko ra tarai ba. ra umana vavaguai, ba ra bulumakau ba ra sip, diat a en ta magit; koko diat a ian, ma koko diat a momo; ⁸diat a mal ma ra mal na tabun uka, a tarai ma ra umana vavaguai, ma diat a manga tangi tadav God; maia, diat par tikitikai diat a vana kan kadia kaina nga, ma kan ra kaina mangamangana dia papait ia. ⁹To ia i nunure, kan God na vaenana pa ra nuknukina ma na nukpuku, ma pa na pait ot pa kana ngala na kankan, upi koko dat a virua?

¹⁰Ma God i ga gire ra lavur magit dia ga pait ia, ba dia ga vana tapuku kan kadia kaina mangamangana. Ma God i ga vaenana pa ra nuknukina ure nam ra kaina magit nina i ga biti ba na pait ia ta diat; ma pa i ga pait ia.

A kankan kai Iona ma ra varmari kai God

4 ¹Ma Iona pa i ga mainge tuna, ma i ga kankan. ²Ma i ga araring tadav ra Luluai, ma i ga biti: Luluai, pa iau ga tatike go ra magit iat vang, ba iau ga ki boko ta kaugu gunan? Ia ra vuna iau ga takap lua tana uro Tarsis; tago iau tar nunure ba u a God u buka ma ra bo na mangamangana, i vovovon kaum kankan, i ngala tuna kaum varmari, ma u vaenana pa ra nuknukim ure ra kaina. ³Kari go, iau lul u Luluai, ba una tak vue kaugu nilaun kan iau; tago gala ina mat, gala na boina tagu, ma ona ina laun, pata. ⁴Ma ra Luluai i ga biti: Dave, i takodo bar, ba una kulot dari? ⁵Ma Iona i ga irop kan ra pia na pal, ma i ga ki ta ra papar a taur tana, ma i ga pait kana tika na pal na turturup, ma i ga ki ta ra maluruna, upi na gire ba ava vang na tadav ra pia na pal.

⁶Ma ra Luluai God i ga mal pa tika na davai, ma i ga tavua rikai urama upi na vamalur ra ulu i Iona, ma upi na vamaram pa ia. Ma Iona i ga gugu na kaia ta ra davai. ⁷Ma ta ra bung namur, ta ra malana, God i ga mal pa tika na vui ik, ma i ga katkat ra davai, ma i ga makuk uka. ⁸Ma ba ra keake i ga arikai, God i ga tulue ra taur, ma i ga oao; ma ra keake i ga rang taun ra ulu i Iona ma i ga matmat, ma i ga mainge ba na mat, ma i ga biti: I boina ba ina mat, ma galiaka ina laun mulai. ⁹Ma God i ga

biti tai Iona: Dave, i takodo vang ba una kulot ure ra davai ba pata? Ma i ga biti: Maia, i takodo ba ina kankan, ma ba ina mat. ¹⁰Ma ra Luluai i ga biti: U tar mari ra davai, ma a dovotina pa u tar papalum ure, ma pa u tar vatavua, a davai i tar gol ika tai tika na marum uka, ma i tar virua mulai tai ta ra tikai; ¹¹ma pa i ko bar upi ina mari Ninive, nam ra ngala na pia na pal, nina a mar ma a ura vinun na arip na marmar na tarai dia ki tana, ma pa dia nunure ilam ra lima i diat tuna ma ra maira i diat, ma mangoro na vavaguai bula?